

HØRINGSNOTAT - FORSLAG TIL REGULERING AV OG ADGANG TIL Å DELTA I FANGST AV KONGEKRABBE I KOMMERSIELT OMRÅDE ØST FOR 26°Ø I 2008/2009

1 INNLEDNING

Siden 2002 har fangst av kongekrabbe vært regulert som kommersiell fangst med hjemmel i lov av 3. juni 1983 om saltvannsfiske m.v. og lov av 26. mars 1999 om retten til å delta i fiske og fangst.

Frem til 2007 ble kongekrabben forvaltet som en fellesbestand med Russland. I den 35. sesjon i Den blandete norsk-russiske fiskerikommisjon ble imidlertid partene enige om å forvalte kongekrabbebestanden hver for seg i sine respektive økonomiske soner. Partene ble enige om fortsatt å informere hverandre om sine tekniske reguleringstiltak under de årlige sesjonene. Russland har i 2008 avsatt en kvote på 3,2 mill individer.

Forvaltningen av kongekrabbe har medført prinsipielle utfordringer og politiske valg. Fiskeri- og kystdepartementet utarbeidet på denne bakgrunn et forslag til nasjonal strategi for fremtidig forvaltning av kongekrabbe, jf. St.meld. nr 40 (2006-2007) ”*Forvaltning av kongekrabbe*”. Næringskomiteen på Stortinget avga sin innstilling til Stortingsmeldingen 14. februar 2008, jf. Innst.S. nr. 143 (2007-2008). Stortinget behandlet og ga sin tilslutning til næringskomiteens innstilling i vedtak av 3. mars 2008.

Årets høringsnotat vedrørende regulering av og adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i det kommersielle område øst for 26°Ø i sesongen 2008/2009 baserer seg på Stortingets vedtak av 3. mars 2008. For øvrig er høringsnotatet basert på tidligere års reguleringer.

Stortingets vedtak av 3. mars 2008 innebærer store endringer av forvaltningen av kongekrabbe, herunder nevnes endring av deltakerkriteriene som vil kunne medfører en dobling i antall deltakere, tidligere inndeling i gruppe I og II endres til åpen og lukket gruppe, i tillegg til at kvotegrunnlaget for fangst av kongekrabbe i fremtiden skal skje på bakgrunn av fiskerens manntallstatus.

Den norske kvoten for 2008/2009 er for første gang fastsatt i vekt. I tråd med beskatningsstrategien uttrykt i Stortingsmeldingen åpnes det for fangst av hunnkrabber. For bedre utnyttelse av bestanden avsettes i tillegg en egen kvote på skadede hannkrabber. Det hittil gjeldende minstemålet på 137 mm skjoldlengde vil bli videreført også i kommende sesong, og vil gjelde både hunn- og hannkrabber.

Årets totalkvote på kongekrabbe innenfor det kommersielle området øst for 26°Ø er av Fiskeri- og kystdepartementet satt til 1.925 tonn hannkrabber og 235 tonn hunnkrabber. I tillegg er det fastsatt en kvote på 450 tonn skadede hannkrabber. Dette er beregnet å tilsvare i antall totalt 679.000 hannkrabber og 110.000 hunnkrabber. I sesongen 2007/2008 var totalkvoten fastsatt til 300.000 hannkrabber og 4.000 hunnkrabber under minstemål for forskningsformål. Kvoteøkningen er begrunnet i en forventet god rekruttering til fangstbar bestand. Lavere kvote på hunner enn hanner har sammenheng med at bestanden består av relativt færre store hunner.

Til forskningsformål har Fiskeri- og kystdepartementet avsatt 24.000 krabber hvorav 4.000 krabber kan være av begge kjønn uansett størrelse, mens øvrige dyr må være hannkrabber over minstemål, og denne kvoten er fordelt for 2008. Videre er 2.000 hannkrabber av kvoten satt av til turistformål. Fritidskvoten er nå satt til 3.000 hannkrabber, men det åpnes for at en del av denne kvoten kan tas som hunnkrabber over minstemål.

Stortinget har vedtatt nye grenser for området hvor det kan drives kvoteregulert fangst av kongekrabbe (heretter kalt kommersielt område). I tråd med målsetningen om å begrense videre spredning av krabben i norske havområder innenfor rammen av en føre-var og økosystembasert forvaltning har Stortinget vedtatt en avgrensning av området mot nord. Av vernehensyn har Stortinget videre avgrenset det kommersielle området mot indre del av Porsangerfjorden fra Brimneshalvøyen og i retning øst over Porsangerfjorden. Den etablerte grensen øst for 26° Ø opprettholdes.

Grensen for det kommersielle området blir som følger:

Linje 1:

Porsangerfjorden. Nord for en linje trukket mellom punktene:

N 70° 29,30' Ø 25° 39,72'

N 70° 31,26' Ø 25° 14,33'

Linje 2:

Magerøysundet. Øst for en linje trukket mellom punktene:

N 70° 55,96' Ø 25° 32,81'

N 70° 55,82' Ø 25° 30,46'

Linje 3

Innenfor en linje fra posisjon: N 71° 08,05' Ø 26° 00,00' til N 71° 15' Ø 26° 00,00', videre østover langs N 71° 15' til Ø 28° 36,53' (på territorialgrensen, 12 n.mil av grunnlinja), følger videre 12 n.mil av grunnlinja til grensen mellom Norge og Russland.

Utkast til høringsnotat har for øvrig vært forelagt Sametinget som ledd i gjennomføring av avtalen om administrative konsultasjoner.

2 DELTAKELSEN I 2007

2.1 Generelt

Vilkårene for å delta i fangsten av kongekrabbe i 2007/2008 fremgår av forskrift av 12. juli 2007 om regulering av adgangen til å delta i fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø i 2007/2008. Fartøyene deltok enten i gruppe I eller gruppe II, og fartøy i gruppe I hadde en dobbelt så stor kvote som fartøy i gruppe II, jf. forskrift om fartøykvoter i fangst av kongekrabbe sesongen 2007/2008.

I følge Fiskeridirektoratets Konesjons- og deltakerregister per 10. september 2007 hadde 264 fartøy potensiell deltakeradgang i fangsten av kongekrabbe.

2.2 Deltakelse i gruppe I

Følgende vilkår gjaldt for deltakelse i gruppe I i 2007:

- a) fartøyet måtte være registrert i merkeregisteret, være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og måtte være under 21 meter største lengde,
- b) eier av fartøyet og høvedsmannen måtte være ført på blad B i fiskermanntallet,
- c) og fartøyet måtte ha hatt adgang til å delta i gruppe I i 2006.

Til sammen 220 fartøy hadde deltakeradgang i gruppe I ved sesongstart 2007.

2.3 Deltakelse i gruppe II

Følgende vilkår gjaldt for deltakelse i gruppe II i 2007:

- a) fartøyet måtte være registrert i merkeregisteret, være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og måtte være under 15 meter største lengde,
- b) eier av fartøyet og høvedsmannen måtte være ført i fiskermanntallet, og
- c) fartøyet måtte ha hatt adgang til å delta i gruppe II i 2006.

Til sammen 44 fartøy hadde deltakeradgang i gruppe II ved sesongstart i 2007.

3 FORSLAG TIL REGULERING AV OG ADGANG TIL Å DELTA I FANGST AV KONGEKRABBE 2008/2009

3.1 Deltakerregulering

3.1.1 Innledning

Tabell 1 gir en oversikt over totalkvoten av hannkrabber i det kommersielle området øst for 26°Ø i perioden 2002 til 2008/2009 fordelt på disponibel kvote for norske fartøy, forsknings-, fritids- og turistfangst og skadede krabber. Økningen i kvotene i årene 2003 og

2004 ga grunnlag for å øke antall fartøy med deltakeradgang. I 2005 ble det sluppet inn 13 nye fartøy som følge av at den nedre metergrensen ble opphevet (se nedenfor). 12 av disse fartøyene ble gitt deltakeradgang i gruppe II. I 2006 og 2007 ble det ikke tildelt nye deltakeradganger.

Tabell 1: Totalkvote for fangst av hannkrabbe i det kommersielle området øst for 26°Ø i perioden 2002 til 2008/2009

År	Totalkvote	Disponibel kvote for norske fartøy	Forskningskvote	Fritids- og turistkvote	Skadede krabber
2002	100.000	90.000	10.000	-	-
2003	200.000	190.000	10.000	-	-
2004	280.000	270.000	8.000	2.000	-
2005	280.000	270.000	8.000	2.000	-
2006/2007	300.000	277.000	18.000	5.000	-
2007/2008	304.000	277.000	22.000*	5.000	-
2008/2009	679.000/ 2.375 tonn	521.000/ 1.823 tonn	24.000*/ 85 tonn	5.000/ 17 tonn	129.000/ 450 tonn

(*) Av kvotene øremerket forskningsformål på hannkrabber i 2007/2008 og 2008/2009, kan 4.000 være hann- eller hunnkrabber under minstemål. For sesongen 2008/2009 kommer i tillegg en kvote på 110.000 eller 235 tonn hunnkrabber disponibel for norske fartøy.

Tabell 1 viser kvoter i antall krabber og tonn for sesongen 2008/2009. På bakgrunn av beregninger gjort av Havforskningsinstituttet, går vi ut fra en forventet gjennomsnittsvekt på 3,5 kilo for hannkrabber og 2,12 kilo for hunnkrabber for sesongen 2008/2009.

Regjeringen har i St.meld. nr. 40 (2006-2007) ”*Forvaltning av kongekrabbe*” foreslått vesentlige endringer av deltakerreguleringen.

3.1.2 Endring av deltakerkriteriene

Alle fartøy som hadde deltakeradgang i fangst av kongekrabbe i sesongen 2007/2008 får rett til å delta i fangsten av kongekrabbe i kommersielt område øst for 26°Ø i sesongen 2008/2009.

Stortinget har i tillegg vedtatt at alle fartøy under 11 meter registrert i Fiskeridirektoratets Merkeregister som tilhørende i Øst-Finnmark, inklusive kommunene Nordkapp og Porsanger (går heretter under betegnelsen Øst-Finnmark), skal gis adgang til å delta i fangst av kongekrabbe. Begrunnelsen er at disse fartøyene har liten mobilitet og begrensede driftsalternativer, og kongekrabbe må derfor betraktes som en naturlig del av disse fartøyenes fangstgrunnlag.

Det ble 18. april d.å. vedtatt en særskilt lovhjemmel for innføring av slik adgangsregulering for fangst av kongekrabbe, jf. lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst (deltakerloven) § 21 andre ledd siste setning.

Endring av deltakerkriteriene medfører behov for endring av gjeldende gruppeinndeling, se under punkt 2.2. og 2.3. Fartøy som allerede har deltakeradgang i fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø (gammel gruppe I og II) foreslås plassert i en lukket gruppe.

Fartøy som ikke har deltakeradgang, men er under 11 meter og registrert som tilhørende Øst-Finnmark, foreslår Fiskeridirektøren gis deltakeradgang i ny åpen gruppe. Fiskeridirektøren finner det ikke nødvendig å kreve søknad om deltakeradgang i åpen gruppe. Den enkelte fisker er selv ansvarlig for å vurdere hvorvidt han/hun fyller vilkårene for å delta i åpen gruppe. Fiskeridirektoratets regionkontor kan imidlertid kreve at fartøy i åpen gruppe fremstilles for kontroll slik beskrevet under punkt 3.1.7.

Forslaget til ny gruppeinndeling medfører at fartøy under 11 meter som allerede har deltakeradgang i fangsten av kongekrabbe i det kommersielle området øst for 26°Ø og som er registrert i Øst-Finnmark, fyller vilkårene for å delta både i åpen og lukket gruppe. Tabell 2 nedenfor viser at 247 fartøy kvalifiserer for deltakeradgang i lukket gruppe, hvorav 166 av disse er registrert i Øst-Finnmark. Per 15. mai 2008 er det i følge Fiskeridirektoratets Konesjons- og deltakerregister 365 fartøy med største lengde mindre enn 11 meter i Øst-Finnmark og 112 av disse fartøyene har allerede deltakeradgang i lukket gruppe. Utvidelsen av deltakeradgangen medfører således at 253 nye fartøy får adgang til å delta i fangsten av kongekrabbe.

Tabell 2: Deltakeradganger i fangsten etter kongekrabbe i kommersielt område øst for 26°Ø fordelt på fartøyenes største lengde og åpen/lukket gruppe og antall merkeregistrerte fartøy i Øst-Finnmark per 15.05.2008

Reguleringsgruppe	Største lengde	Antall deltakeradganger	Antall deltakeradganger i Øst-Finnmark	Reguleringsgruppe	Alle fartøy <11 meter i Øst-Finnmark	Hvorav allerede i lukket gruppe	Nye deltakeradganger
Lukket gruppe (gammel gruppe I & II)	<11 meter	146	112	Åpen gruppe	365	112	253
	≥11 meter	101	54				
	Totalt	247	166				

Kilde: Konesjons- og deltakerregisteret i Fiskeridirektoratet per 15.05.2008.

Fartøy under 11 meter registrert i Øst-Finnmark som allerede har deltakeradgang kvalifiserer for deltakelse i både åpen og lukket gruppe. Spørsmålet er i hvilken gruppe disse skal plasseres i fremtiden. Det kan i ulike sammenhenger være fordeler og ulemper alt etter hvorvidt man befinner seg i de to gruppene. Dersom fartøyene plasseres i åpen gruppe, kan dette få betydning ved eventuell søknad om utskifting til fartøy på eller over 11 meter og overføring av rettigheter ved salg. Selv om kvotegrunnlaget skal hentes fra fartøyeiers manntallstatus og ikke gruppetilhørighet, kan det tenkes at det kan oppstå situasjoner der det differensieres i overreguleringen mellom de to gruppene i løpet av kvoteåret.

For de 112 fartøyene som potensielt kan delta både i lukket og åpen gruppe fremover, foreslår vi at eier av fartøyene må kontakte Fiskeridirektoratet region Finnmark innen sesongstart for å søke om å få bli værende i lukket gruppe. Hvis ikke, plasseres disse fartøyene automatisk i åpen gruppe.

Fiskeridirektøren ber derfor høringsinstansenes syn på at fartøy under 11 meter registrert i Øst-Finnmark og som hadde deltakeradgang i sesongen 2007/2008, selv kan velge hvorvidt de vil plasseres i lukket eller åpen gruppe.

3.1.3 Krav til eierskap

Fiskeridirektøren foreslår at det tas inn tilsvarende definisjon av eier som i forskrift av 28. november 2007 om adgang til å delta i kystfartøygruppens fiske for 2008 (deltakerforskriften) § 2, bokstav a. Dette er viktig for å få en enhetlig forståelse og praksis rundt eierbegrepet og virkningen av dette vilkåret.

3.1.4 Krav til merkeregistrering, manntallsføring og egnethet

I henhold til dagens regulerings- og deltakerforskrift for fangst av kongekrabbe § 4 og § 5 er det satt som vilkår for deltakelse at fartøyet er registrert i merkeregisteret, samt at det er egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe. Disse kravene foreslås opprettholdt.

For deltakelse i gruppe I har det til nå vært stilt krav om at eier av fartøyet og høvedsmannen er ført på blad B i fiskermanntallet. For deltakelse i gruppe II har det vært tilstrekkelig at eier og høvedsmann er ført i fiskermanntallet.

Stortinget har vedtatt at kravet til manntallsføring på blad B eller A skal videreføres. Dette skillet vil imidlertid ikke få betydning for hvilken deltakergruppe den enkelte skal tilhøre, men ha avgjørende betydning for hvilken fartøykvote den enkelte skal tildeles, jf punkt 3.2.2.2.

3.1.5 Krav til fartøystørrelse

Til og med sesongen 2004 var det krav om minste lengde for fartøy som deltok i kongekrabbefangsten. Begrunnelsen for dette var at fartøyet må kunne ha plass om bord til å

ha redskap og kunne ta vare på krabben på en tilfredsstillende måte, og dermed sikre den nødvendige kvalitet. Etter ønske fra Sametinget ble den nedre metergrensen opphevet i 2005.

Når det gjelder øvre grense, var denne opprinnelig satt til 15 meter både for fartøy i gruppe I og gruppe II. Begrunnelsen for en øvre metergrense er at større fartøy vil være så mobile at de har bedre muligheter enn de mindre fartøyene til å unngå den kystnære bifangstproblematikken. Den øvre metergrensen for fartøy i gruppe I ble økt til 20,99 meter i 2004 blant annet under henvisning til at en del linefartøy over 14,99 meter (med begrenset aksjonsradius på grunn av egning i land) ble fratatt en nødvendig kompensasjon for krabbeplogen. Den øvre metergrensen er i dag 15 meter for fartøy i gruppe I og 21 meter for fartøy i gruppe II.

Kravet til 21 meter største lengde opprettholdes. Skillet mellom åpen og lukket gruppe endres til 11 meter med unntak for fartøy under 11 meter fra Øst-Finnmark som allerede har deltakeradgang i fangst av kongekrabbe.

3.1.6 Spørsmål om innføring av aktivitetskrav for å opprettholde deltakeradgangen

Stortinget har vedtatt at det fortsatt ikke er hensiktsmessig å innføre deltakerkriterier kombinert med aktivitetskrav. Et aktivitetskrav vil gi redusert forutsigbarhet for næringsutøverne, innebære et komplisert reguleringsystem og vil dessuten kunne redusere motivasjonen til å legge om fra garn- og linedrift til eksempelvis juksa, se St.meld. nr. 40 (2006-2007) punkt 9.1.5.

3.1.7 Begrensning i deltakelsen

Under hensyn til at flest mulig av de berørte fiskerne skulle få adgang til å delta i fangsten av kongekrabbe, ble det i 2002 fastsatt bestemmelser som satte begrensninger for hvor mange fartøy med deltakeradgang i kongekrabbefangsten den enkelte fisker kunne eie. Disse reglene har siden blitt videreført.

Stortinget har vedtatt at å opprettholde ovennevnte begrensning hvilket innebærer at eier av flere fartøy ikke har adgang til å delta med flere enn ett fartøy verken i åpen eller lukket gruppe i fangst av kongekrabbe, og heller ikke med andre som høvedsmenn.

3.1.8 Kontroll

I forskrift om endring av forskrift om regulering av adgangen til å delta i fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø i 2006/2007 datert 4. september 2006 ble det tatt inn en hjemmel for Fiskeridirektoratets regionkontor til å kunne kreve kontroll av at eier og fartøy oppfyller vilkårene for å delta i fangst av kongekrabbe.

Bakgrunnen for den bestemmelsen var at det etter åpning av fangsten i 2005 ble gjennomført en del utskiftninger av fartøy, slik at det var noen fartøy med deltakeradgang i sesongen

2006/2007 som ikke var blitt godkjent i 2005. Det var derfor behov for å kreve fremstilling og godkjenning for disse erstatningsfartøyene.

Stortingets vedtak om fri deltakeradgang for fartøy under 11 meter fra Øst-Finnmark vil åpne opp for mange nye deltakeradganger for mindre fartøy og dermed et behov for å kontrollere at de nye fartøyene er egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe. Dette er også viktig av preventive hensyn, for å forhindre at rene ”føringsfartøy/kvotebåter” oppnår deltakeradgang.

Fiskeridirektoratet foreslår at kontrollbestemmelsen videreføres.

3.1.9 Dispensasjon

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre bestemmelsen om at det skal kunne dispenseres fra kravet om tidligere deltakeradgang dersom eieren av fartøyet har hatt tillitsverv i fiskeriorganisasjon eller offentlige verv, og vervet har medført at eier ikke har adgang til å delta. Det vil være en forutsetning for dispensasjon at eieren av fartøyet kan vise til tidligere deltakelse med eget fartøy i slikt fiske som ellers har kunnet kvalifisere til deltakeradgang, det vil si fiske etter torsk eller rognkjeks i det aktuelle område. Tilsvarende bestemmelser finnes i andre deltakerregulerte fiskerier. Den vil kun få betydning i forhold til deltakeradgang i lukket gruppe.

3.1.10 Utskifting av fartøy

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende bestemmelse om tildeling av deltakeradgang ved utskifting av fartøy. Hovedregelen er at adgangen til å delta i fangsten ikke kan overføres til et annet fartøy, men at det etter søknad kan gis tillatelse til å delta med erstatningsfartøy. Forutsetningen er at de alminnelig vilkårene for å delta er oppfylt. Slik tillatelse medfører at utskiftningsfartøyets adgang til å delta i fangsten bortfaller.

3.1.11 Salg av fartøy

Fiskeridirektøren går inn for at deltakeradgang i fangst av kongekrabbe heller ikke i kommende sesong skal kunne overføres til ny eier ved salg av fartøy. Dette vil imidlertid kun gjelde salg av fartøy som oppfyller vilkårene for deltakeradgang i lukket gruppe.

Forslaget til videreføring for lukket gruppe begrunnes med at det er den fiskeren som har fått adgang til å delta som har vært berørt av bifangstproblemene, og det kan virke mot intensjonene med forvaltningen at adgangen kan overdras til ny eier så fremt kjøper ikke tilfredsstillende deltakerkravene for åpen gruppe. Overføring av deltakeradgang ved salg vil over tid kunne medføre at adgangen blir flyttet over til andre fartøygrupper og/eller fartøy med annen geografisk tilhørighet. I tillegg vil slike overføringer av deltakeradgang gjennom salg av fartøy kunne oppfattes som urimelig av fiskere som ikke har mulighet til å kvalifisere seg til deltagelse i fangsten. Fortsatt forbud mot videresalg av deltakeradgang i lukket gruppe vil også kunne øke kvoten for resterende deltakere i fangsten.

Forslaget innebærer også at deltakeradgangen i lukket gruppe bortfaller i de tilfellene der fartøyet selges som følge av fartøyeiers død. Unntaket for arvetilfeller foreslås imidlertid videreført. Dette er ment først og fremst å skal ivareta hensynet til de tilfellene der flere familiemedlemmer (eksempelvis far og sønn) driver fartøyet sammen, ved at den gjenlevende (minoritets)eieren får anledning til å drive fartøyet videre ved medeierens død.

3.1.12 Leiefartøy

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre gjeldende bestemmelse om midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy ved forlis eller havari som medfører vesentlig driftsavbrudd (leiefartøy).

3.1.13 Vedtakskompetanse og søknadsfrist

Når det gjelder søknader om deltakeradgang i tilknytning til salg og utskifting av fartøy, er det etter gjeldende bestemmelser søkers hjemsted som avgjør hvilket av Fiskeridirektoratets regionkontoret som skal behandle saken. Det samme gjelder søknader om å få benytte leiefartøy. Dette er i tråd med det som ellers gjelder ved behandlingen av tilsvarende saker i ulike fiskerier, og ordningen foreslås videreført.

Det legges dessuten opp til å videreføre ordningen med at søknader om turistkvote og fritidskvote behandles av Fiskeridirektoratets region Finnmark.

Kompetansen til å fastsette kvoter på fartøynivå og nærmere bestemmelser om utøving og gjennomføring av fisket foreslås fortsatt lagt til Fiskeridirektoratet, se nedenfor. Vi gjør her oppmerksom på at det i regi av Kommunal- og regionaldepartementet arbeides med å overføre blant annet noen av dagens arbeidsoppgaver tilknyttet kongekrabbe fra Fiskeridirektoratet til fylkeskommunen (tidligere nytt folkevalgt regionalt nivå). Konklusjon i dette arbeidet er enda ikke truffet.

Forslaget til høringsnotat har vært fremlagt for Sametinget som ledd i avtale om konsultasjon og de har i den anledning ønsket å gi uttrykk for følgende:

”Statlige myndigheter har etter ILO konvensjon 169 art. 15 nr 2 en plikt til å etablere ordninger som sikrer samenes deltakelse i den offentligrettslige forvaltningen av ressursene. Sametinget ønsker på denne bakgrunn at det etableres et regionalt forvaltningsnivå for kongekrabben. Etableringen av et slikt forvaltningsnivå betinger at Sametinget har utøvende myndighet i form av ordninger som inngår i utviklingen av kriterier for deltakelse i og utøvelse av kongekrabbefisket, men også et ansvar utover dette. Sametinget ser for seg et forvaltningsnivå med deltakelse fra Sametinget og regionale myndigheter.

Spørsmål knyttet til hvordan Sametinget skal involveres i forhandlinger og internasjonale avtaler, fastsettelse av norsk kvote, avsetning av kvoteandel til forskningsformal, tiltak for å begrense utbredelse og forekomst og til fastsettelse av eventuelt område for bærekraftig fangst, vil være gjenstand for konsultasjoner.”

3.2 Regulering av fangsten

3.2.1 Regulering av fangsten i 2007/2008

Fangsten i 2007/2008 var regulert innenfor en totalkvote på 304.000 krabber, jf tabell 1. Innenfor denne kvoten var 22.000 krabber avsatt til forskningsformål, 2.000 krabber til turistfangst og 3.000 krabber til fritidsfangst, slik at 277.000 hannkrabber var til disposisjon for fartøy som deltok i den kommersielle fangsten. 4.000 av krabbene avsatt til forskningsformål kunne være hunnkrabber under minstemålet.

Fangstsesongen var satt fra 10. september 2007 til 31. januar 2008, og siste oppstartsdato for deltakelse i fangsten ble satt til 30. november 2007.

Ved sesongstart 10. september 2007 ble fangsten regulert med fartøykvoter til de deltakende fartøy. Det var ikke fastsatt egne gruppekvoter for henholdsvis gruppe I og gruppe II, men det enkelte fartøy i gruppe II ble tildelt en kvote på 50% av fartøykvoten for fartøy i gruppe I. Fartøy i gruppe I og gruppe II ble tildelt fartøykvoter på henholdsvis 1.260 og 630 hannkrabber ved sesongstart. Dette innebar en overregulering ved på vel 10% og det vil si nesten 28.000 krabber (jf tabell 3).

Mot slutten av november 2007 mottok Fiskeridirektøren henvendelser fra næringen med ønske om en refordeling av kvotene. Bakgrunnen var blant annet at siste frist for oppstart i fangsten var satt til 30. november 2007, og at vi etter denne dato hadde et bedre inntrykk av forventet deltakelse i fangsten resten av sesongen. På grunn av at siste oppstartsdato ble valgt som vilkår for videre deltakelse kombinert med en situasjon der mange fiskere hadde teiner ute som ikke var trukket ennå, besluttet Fiskeridirektøren å foreta en refordeling 4. desember og så en ny refordeling et par uker etter når vi hadde en bedre oversikt over reell deltakelse framover. Refordelt kvantum ble gitt som maksimalkvotetillegg. Per 14. desember gjenstod vel 28.000 krabber på kvoten, og etter siste refordeling lå overreguleringen på 19% og det tilsvarte 52.510 krabber (jf tabell 3).

Tabell 3: Fartøykvoter, maksimalkvoter og overregulering i fangsten av kongekrabbe i det kommersielle området øst for 26°Ø i sesongen 2007/2008

	Fangst (ant.stk)	Kvote (ant.stk)	Restkvote (stk/prosent)
Kommersiell fangst	285.515	277.000	-8.515 (-3,1%)
Forskningsfangst	21.951	22.000	49 (0,2%)
Fritidsfangst	117	3.000	2.883 (96,1%)
Turistfangst	164	2.000	1.836 (91,8%)
Totalt	307.747	304.000	-3.747 (-1,2%)

I januar 2008 viste det seg at en del av kvotene avsatt til fritids- og turistfangst ikke ville bli tatt. Derfor ble det besluttet å la fangsten fortsette etter at kvoten avsatt til den kommersielle fangsten var tatt.

Fangsten ble stoppet 14. januar 2008 på refordelt kvantum, og det ble presisert at fangsten kunne fortsette innenfor de garanterte kvotene. I alt 220 fartøy deltok i den kommersielle fangsten etter kongekrabbe øst for 26°Ø i 2007/2008. I følge Fiskeridirektoratets Landings- og sluttседdelregister ble det landet 285.515 krabber i den kommersielle fangsten (jf tabell 4). Det vil si en fangst over kvote på vel 3% og det tilsvarer om lag 8.500 krabber. Total landet fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø i sesongen 2007/2008 utgjorde 307.747 krabber, og det tilsvarer en fangst over kvote på vel 3.700 krabber, det vil si vel 1% over totalkvoten.

Tabell 4: Fangst, kvoter og restkvoter i fangsten av kongekrabbe øst for 26°Ø i sesongen 2007/2008

Refordelinger	Gruppe	Antall deltakende fartøy	Fartøy-kvoter	Maksimal-kvoter	Utdelt kvantum	Overregulering
Sesongstart	Gruppe I	220	1.260	-	277.200	-
	Gruppe II	44	630	-	27.720	-
	Totalt	264	-	-	304.920	10,1% (27.920)
Refordeling	Gruppe I	201	1.260	1.410	283.410	-
04.12.2007	Gruppe II	32	630	705	22.560	-
	Totalt	233	-	-	305.970	10,5% (28.970)
Refordeling	Gruppe I	184	1.260	1.660	305.440	-
14.12.2007	Gruppe II	29	630	830	24.070	-
	Totalt	213	-	-	329.510	19,0% (52.510)

Kilde: Landings- og sluttседdelregisteret i Fiskeridirektoratet per 01.05.2008.
Innrapporterte tall til regionkontoret i Finnmark mht turist- og fritidsfangst.

3.2.2 Reguleringsforslag for 2008/2009

3.2.2.1 Kvoter i antall eller vekt

Fiskeri- og kystdepartementet har hittil fastsatt den norske kvoten av kongekrabbe i antall individ som følge av samarbeidet med Russland om felles prinsipp for forvaltning av bestanden. Kvote i antall har også vært hensiktsmessig da forskning og bestandsestimat baseres på antall individ.

Omleggingen fra antall til vekt har sammenheng med at et selektivt uttak av de aller største krabbene ikke nødvendigvis er det optimale over tid, samt at kvoter i vekt vil være en fordel i kontrollsammenheng. Kvote i antall krabber har videre medført betydelige kontrollmessige utfordringer i forhold til avstemming/omsetningskontroll når førstehåndsomsetning inn til bedriften registreres i antall, mens produksjonen og videresalg registreres i vekt. Stortingets vedtak om økt deltakelse i den kommersielle fangsten av kongekrabbe øst for 26°Ø ved at fartøy under 11 meter fra Øst-Finnmark gis fri adgang til å delta, øker kontrollutfordringene ytterligere. Fiskeri- og kystdepartementet har derfor vedtatt å fastsette kvoten av kongekrabbe i vekt i stedet for antall individer.

3.2.2.2 Fordeling av kvoter

Som nevnt innledningsvis, er den norske totalkvoten i 2008/2009 fastsatt til 2.610 tonn krabber fordelt på 1.925 tonn hannkrabber, 235 tonn hunnkrabber og 450 tonn skadede

hannkrabber. Av dette er 24.000 hannkrabber avsatt til forskningsformål hvorav 4.000 krabber kan være av begge kjønn uansett størrelse, mens øvrige dyr må være hannkrabber over minstemål. Videre er 2.000 hannkrabber av kvoten satt av til turistformål og 3.000 til fritidsformål. Dette innebærer at totalt 2.508 tonn krabbe er disponibel for norske fartøy i sesongen 2008/2009, hvorav 1.823 tonn hannkrabber, 235 tonn hunnkrabber og 450 tonn skadede hannkrabber (jf tabell 1).

Havforskningsinstituttet har beregnet at ca 24% av bestanden av fangstbare hannkrabber innenfor kommersielt fangstområde består av skadede hannkrabber. Fiskeri- og kystdepartementet har satt andelen skadede hanner til knapt 19% av kvoten på hannkrabber slik at fangsten bør kunne avvikles på en rasjonell måte. Kvoten på skadede hannkrabber er ikke ment som en tilleggskvote, men som en del av den ordinære kvoten for å sikre at også disse krabbene utnyttes kommersielt.

Videre har Havforskningsinstituttet beregnet at bestanden av hunnkrabber består av om lag 117.000 individ (250 tonn) over minstemålet innenfor det kommersielle området øst for 26°Ø. Fiskeri- og kystdepartementet har satt kvoten til 235 tonn eller 94% av fangstbar bestand av hunnkrabber innenfor kommersielt område. Hensikten med dette er å få desimert bestanden av hunnkrabber over minstemål.

Fiskeri- og kystdepartementets fastsettelse av kvoten på hunnkrabber i forhold til estimert fangstbar bestand og ønsket om å redusere bestanden skadede hannkrabber taler etter Fiskeridirektørens mening for at en bør ha en friest mulig fangst på disse krabbene. I tillegg kommer det forhold at det vil være åpenbare praktiske problemer med å få tatt kvoten på spesielt hunnkrabben. Dette gjør også at det ikke vil være hensiktsmessig å begrense fangsten på fartøynivå.

Fiskeridirektøren foreslår derfor at det kun er totalkvoten for hannkrabber som fordeles på fartøynivå. For hunnkrabber og skadede hannkrabber gis det fritt fiske for fartøy med deltakeradgang i fangst av kongekrabbe i kommersielt område inntil det enkelte fartøy har tatt sin kvote av hannkrabbe.

Fritt fiske på skadede hannkrabber kan imidlertid øke risikoen for at lytefrie hannkrabber feilføres som skadede hannkrabber.

Fiskeridirektøren gis derfor adgang til å stoppe fangsten av hunnkrabber og skadede hannkrabbe når totalkvoten av henholdsvis hunnkrabber og skadede hannkrabber er beregnet oppfisket.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes innspill på om en bør tillate fritt fiske etter hunnkrabber og skadede hannkrabber på fartøynivå innenfor de respektive totalkvotene for fartøy med adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i kommersielt område øst for 26°Ø.

I dagens reguleringsystem fordeles kvoten på fartøynivå etter hvilken deltakergruppe fartøyet tilhører, se forskrift om fartøykvote i fangst av kongekrabbe øst for 26°Ø i 2007/2008 § 1 og § 2.

I tilknytning til innføring av ny deltakerregulering har Stortinget gitt sin tilslutning til at det ved kvotefordeling kun skal skilles mellom fiskere på blad B og blad A i fiskermanntallet. Fartøy med eier på blad A gis halv kvote i forhold til kvoten som tilfaller fartøy som eies av fiskere på blad B.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøykvotene fastsettes på bakgrunn av status i fiskermanntallet på tidspunktet for sesongens begynnelse. Dette anses nødvendig for å skape tilstrekkelig forutberegnelighet ved beregning av fartøykvotene.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra høringsinstansens vedrørende forslag om kvotefordeling på fartøynivå på bakgrunn av manntallstatus på tidspunktet for sesongens begynnelse.

Etter mønster fra andre fiskerier forslår Fiskeridirektøren å regulere fangsten av kongekrabbe med maksimalkvoter med garanterte kvoter i bunn, dette blant annet for å unngå et kappfiske. Dette vil gi fiskerne anledning til å planlegge fangsten, samtidig som de vil være sikret en viss inntekt. En maksimalkvoteregulering med en garantert kvote i bunn vil også kunne bidra til å sikre en best mulig kvalitet på råstoffet og vil derved gi en større grad av verdiskapning samlet sett.

Dersom man forutsetter at det vil delta om lag 500 fartøy i fangst av kongekrabbe i kommersielt område i 2008, hvorav 387 fartøy har eier på blad B og 113 fartøy har eier på blad A, vil en kvote på 1.925 tonn hannkrabber gi et garantert kvantum på om lag 4.340 kg, tilsvarende 1.240 hannkrabber for fartøy med eier på blad B og om lag 2.170 kg hannkrabber, tilsvarende 620 hannkrabber for fartøy med eier på blad A. Fartøykvoten i antall er beregnet ut fra en snittvekt på 3,5 kg per hannkrabbe.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på å regulere fangsten med maksimalkvoter med et garantert kvantum i bunn.

Det er vanskelig på nåværende tidspunkt å si noe om hvor mye kvotene bør overreguleres basert på tidligere års erfaringer da en hel del nye element er kommet inn i reguleringene. Vi vil blant annet vise til en dobling av antall deltakeradganger, ny avgrensning av kommersielt område, utvidet fangstsesong, tillatelse til bifangst i andre fiskerier, nesten tredobling av totalkvoten samt kvoter på hunn- og skadede hannkrabber. På denne bakgrunn må vi høste erfaring fra den foreslåtte fangstavgviklingen for derigjennom å utvikle et reguleringsopplegg som gjør oss i stand til avvikle fangsten på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Fiskeridirektøren foreslår å overregulere maksimalkvotene med om lag 10% fra sesongens begynnelse med en dobbel så stor kvote til fartøy med eier på blad B sammenlignet med blad A. Maksimalkvotene inneholder et garantert kvantum i bunn som foreslås fastsatt uten overregulering. Dette gjelder både fartøy i åpen og lukket gruppe.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på å overregulere fangsten med om lag 10% med et garantert kvantum i bunn fra sesongstart.

Dersom utviklingen i fangsten skulle tilsi det, bør Fiskeridirektøren kunne øke eller oppheve eller endre de fastsatte maksimalkvotene. Etter Fiskeridirektørens oppfatning vil en slik adgang være nødvendig for å sikre en hensiktsmessig avvikling av fangsten og at totalkvoten blir tatt. Det foreslås på denne bakgrunn at Fiskeridirektøren gis hjemmel til å fastsette de bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en hensiktsmessig og rasjonell avvikling av fangsten, herunder fastsette en eventuell dato for refordeling.

3.2.2.3 Fangstsesong og siste startdato

I 2007 ble fisket som nevnt, åpnet mandag 10. september, og siste startdato ble fastsatt til 30. november.

Stortingets næringskomité uttrykte i Innst.S. nr. 143 (2007-2008) at ”Komiteen mener at sesongen bør utvides til å gjelde hele kvoteåret og ber Regjeringen om å utarbeide nærmere regler om utvidelse av krabbefangstsesongen”. Stortinget sluttet seg til dette og vedtaket legges til grunn i forslaget til regulering for 2008/2009.

Ved fangstsesong gjennom hele året må det fastsettes et tidspunkt for kvoteårets start/slutt. Fiskeridirektøren finner månedsskifte februar/mars som et hensiktsmessig tidspunkt for start/slutt av kvoteåret. På denne måten vil det som antas å utgjøre hovedsesong for krabbefangsten ligge innenfor samme kvoteår. Tidspunktet gjør det også hensiktsmessig å behandle neste sesongs regulering av kongekrabbe i forbindelse med Fiskeridirektoratets åpne høringsmøte (Reguleringsmøte) hver høst (november). Fiskeridirektøren forslår videre at 2008/2009-sesongen settes fra 15. september 2008 til 28. februar 2009.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på tidspunktet for start/slutt av fangstsesongen.

Fiskeridirektøren forslår at siste startdato som er dagens ordning, endres til siste frist for å lande fangst. Siste frist for landing av fangst foreslås satt til 1. desember for både åpen og lukket gruppe. Dette foreslås for å forenkle vurderingen av hvem som har rett til å delta i den videre fangsten. Siste dato for landing av fangst kan eventuelt flyttes fram i tid.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra høringsinstansene vedrørende behovet for og eventuelt tidspunkt for siste frist for landing av fangst.

3.2.2.4 Fangst av skadede hannkrabber

I tråd med Stortingets vedtak har Fiskeri- og kystdepartementet som tidligere nevnt fastsatt en egen kvote for skadede hannkrabber, med det formål å sikre at også denne delen av bestanden beskattes.

Innføringen av egen kvote for skadede hannkrabber kan innebære en risiko for feilføring mellom kvoten for lytefrie og skadede hannkrabber.

Forskning har vist at det kan skilles mellom gamle og nye bruddflater hos krabbe som mangler gangbein eller klør. Dette kan gi en antydning om lytefrie krabbe er forsøkt registrert som skadet krabbe.

I praksis innebærer dette store kontrollutfordringer blant annet fordi man ikke kan utelukke at krabben er reelt skadet kort tid forut for landing av fangsten og dermed skal avregnes kvoten for skadede hannkrabber selv om den har en fersk bruddflate. Fiskeridirektøren finner at det ikke er hensiktsmessig eller mulig å stille krav til tilstanden på bruddflaten for å avgjøre om krabben skal avregnes av den lytefrie eller skadede kvoten hannkrabber.

Fiskeridirektøren mener at opprettholdelse av kravet til landingsjournal for mottaksanlegg for kongekrabbe vil gi mulighet for kontroll med at krabben avregnes riktig kvote. Påbud om føring av landingsjournal fattes i dag i form av enkeltvedtak, jf. forskrift om opplysningsplikt ved landing og omsetning av fisk § 8.

3.2.2.5 Bifangst

Stortinget har sluttet seg til Regjeringens forslag om å oppheve utkastforbudet i bestemte fiskerier innenfor kommersielt område, gjennom å tillate bifangst av kongekrabbe i enkelte fiskeri. Dette er ment som ett av flere tiltak for å nå hovedmålsetningen om i størst mulig grad å begrense en videre spredning av kongekrabbe i norske havområder, og sikre en lavest mulig bestand av kongekrabbe utenfor kommersielt fangstområde.

I St.meld. nr. 40 (2006-2007) framgår det at med ”*legalisering av bifangst*” menes i denne sammenheng at fiskerne gis adgang til å ta vare på og omsette utilsiktet bifangst av kongekrabbe som de måtte få under utøvelsen av andre fiskerier. Det legges altså opp til å fastsette nødvendige bifangstregler i forhold til redskap uten element av kvote.

Ved utøvelse av følgende fiskerier er problemet med bifangst av kongekrabbe av et slikt omfang at det er nødvendig å ta stilling til om det bør åpnes for bifangst:

1. Garnfiske etter torsk
2. Garnfiske etter rognkjeks
3. Bunnlinefiske etter torsk og hyse
4. Snurrevadfiske etter torsk og hyse
5. Trålfiske etter torsk og hyse

Ved vurdering av hvilke fiskerier som skal tilgodesees med bifangstbestemmelser er det en grunnleggende forutsetning å ta utgangspunkt i de fiskeriene hvor problemene har vært størst. Garnfisket etter rognkjeks og torsk er utvilsomt de driftsformer som har hatt størst problemer med bifangst av kongekrabbe.

Dette samsvarer også med det som framkommer i Stortingsmeldingen. Havforskningsinstituttet legger til grunn at bifangst av kongekrabbe øst 26°Ø i torske- og rognkjeksgarn utgjorde 366.000 krabber i 2005. Det er ikke foretatt en tilsvarende beregning for 2006. Rapporten for 2007 viser at antall krabber tatt som bifangst i torskegarn har økt betydelig sammenlignet med rapporten fra 2005, men datagrunnlaget for bifangst av krabbe i rognkjeksgarn er for lite til å si noe sikkert om utviklingen her.

I de andre fiskeriene vet man at det forekommer en del bifangst av kongekrabbe, uten at omfanget er kjent.

En av fordelene ved å legalisere bifangst av kongekrabbe i enkelte fiskerier, er at slik krabbe vil kunne landes og omsettes lovlig. Dette vil gjøre det lettere å få oversikt over hvor mye krabbe som blir beskattet (som bifangst).

Andre moment kan være hensynet til verdiskapning og mulighet for ressursutnyttelse. Her er det relevant å vurdere fiskerier med best mulighet for å ta vare på bifangsten. Garnfiskeriene etter rognkjeks og torsk har problemer knyttet til den praktiske muligheten for å ivareta bifangsten. Markedet etterspør hel og uskadet krabbe. Garnlenker fulle av kongekrabbe representerer en stor utfordring for å frigjøre enkeltindivid uskadet. I et slikt lys har naturlig nok snurrevad, trål og line bedre muligheter.

Tabell 5: Ulike fiskerier og fangstsesong i forhold til bifangstproblematikk kongekrabbe

	Sesong for fiskeri øst for 26°Ø	Fiskeri som har hatt størst problem	Fiskeri med best mulighet til å ta vare på bifangst
Garn rognkjeks	April-juli	x	
Garn torsk	Februar-mai, og litt høst	x	
Bunnline torsk/hyse	Oktober-mars	(x)	x
Snurrevad torsk/hyse	Januar-mai, mest april-mai		x
Trål torsk/hyse	November-mai		x

Diskusjonen ovenfor er forsøkt oppsummert i tabell 5. Fiskeridirektøren ser at de fiskeriene som har hatt størst problemer med bifangst av kongekrabbe (garn torsk/rognkjeks), er de som har minst mulighet for å ta vare på slik bifangst og omsette den kommersielt. Linefiskerne er hovedsakelig plaget med at kongekrabben spiser opp agnet, men får også en del som bifangst og har mulighet for å ta vare på kongekrabben og eventuelt omsette den kommersielt. Det er ikke kjent at trål- og snurrevadfisket etter torsk og hyse er spesielt hardt rammet av bifangst, mens muligheten til å ta vare på bifangsten og fangstsesongen gjør at disse fartøygruppene bedre kan lande og eventuelt omsette bifangst av kongekrabbe.

Begrunnelsen for å åpne for bifangst er at det aktuelle fiskeriet er negativt påvirket av kongekrabben, altså at det foreligger et bifangstproblem som ikke kan løses med økt krav til aktsomhet. I denne omgang bør det derfor ikke åpnes for bifangst i snurrevad- og trålfisket. I disse fiskeriene er det lettere å flytte fisket og å unngå bifangst av krabbe, og en større andel av krabben kunne slippes ut levende. I disse fiskeriene kan vi heller ikke si at krabben gjør skade på redskap eller er i direkte konflikt med fiskeriet.

På dette grunnlag synes garnfisket etter torsk og rognkjeks som de fiskerier hvor problemet er mest påtrengende.

Fiskeridirektøren ber om innspill fra høringsinstansene om i hvilke fiskeri det bør åpnes for bifangst av kongekrabbe.

Fiskeridirektøren ber også om høringsinstansenes syn på om det innføres obligatorisk føring av rapporteringsskjema for bifangst av kongekrabbe.

Uansett annet fiskeri foreslår Fiskeridirektøren at det innføres forbud mot å ha teiner om bord i fartøy som har adgang til å ha bifangst av kongekrabbe i kommersielt område. Dette

for å minske risikoen for at fanget kongekrabbe føres som bifangst i annet fiskeri når det i realiteten er tatt med teine.

Fiskeridirektøren foreslår at fartøy med adgang til å ha bifangst av kongekrabbe og som samtidig har deltakeradgang i åpen eller lukket gruppe for fangst av kongekrabbe trekkes i kongekrabbekvoten dersom de lander kongekrabbe tatt som bifangst.

Kontrollhensyn kan tilsi at adgang til å ha bifangst bør begrenses til en periode hvor den kommersielle fangsten er stoppet. Fiskeridirektøren finner imidlertid at dette vil være i strid med Stortingets vedtak om helårsfiske i kommersielt område, i tillegg til at fisket etter rognkjeks og torsk med garn foregår i en periode av året da kongekrabben ikke har særlig god kvalitet og interessen for å fange kongekrabbe for kommersiell utnyttelse er dermed liten. Ordningen må tas opp til ny vurdering etter at man har høstet erfaring på området.

3.2.2.6 Rapporteringsplikt

Fiskeridirektøren foreslår ingen endringer i rapporteringsplikten for fartøy som deltar i fangst av kongekrabbe i kommende sesong. Rapporteringsskjema skal sendes til Fiskeridirektoratet region Finnmark.

I tråd med høringsinstansenes innspill til foregående sesong har Fiskeridirektoratet i samarbeid med Havforskningsinstituttet til utarbeidelse et forenklet rapporteringsskjema som skal gjelde for fangst tatt både innenfor og utenfor det kommersielle området øst for 26°Ø. Forenklet rapporteringsskjema vil foreligge før oppstart av neste fangstsesong.

3.2.2.7 Turistfiske

Fiskeridirektøren foreslår videreføring av bestemmelsene om turistfiske av kongekrabbe. Det er også for sesongen 2008/2009 avsatt 2.000 hannkrabber til turistfiske.

3.2.2.8 Fritidsfiske

Fiskeridirektøren foreslår videreføring av bestemmelsene om fritidsfiske av kongekrabbe. Det er også for sesongen 2008/2009 avsatt 3.000 hannkrabber til fritidsfiske.

Fiskeridirektøren foreslår også videreført kvantumsbegrensning for den enkelte fisker på 10 kongekrabber i løpet av sesongen. Samme gjelder redskapsbegrensningen på 1 teine både per person og per fartøy, i tillegg til at minstemålet på 13,7 cm. opprettholdes.

3.2.2.9 Bruk av samleteiner

Fiskeridirektøren vurderer bruk av samleteiner som en viktig forutsetning for utøvelsen av kongekrabbefangsten, særlig når fangstene er små og det er langt til nærmeste mottaksanlegg. Det er imidlertid rom for å innskjerpe håndhevelsen av gjeldende regelverk for bruk av samleteiner dersom det avdekkes behov for det, og at det også kan bli nødvendig å vurdere andre og strengere regler. Dette kan for eksempel innføres regler for hvor samleteiner kan plasseres, og/eller om samleteiner kun skal tillates ved små fangster og hvor stor avstand det må være til nærmeste mottaksanlegg før samleteiner kan anses nødvendig og dermed lovlig.

Fiskeridirektøren foreslår å videreføre dagens krav til innrapportering til Kystvaktens brukssentral ved setting av samleteine. Det vises også til gjeldende forskrift om fangst av kongekrabbe vest for 26° Ø § 4 hvor det er nedsatt forbud mot mellomagring av kongekrabbe fanget vest for 26° Ø i samleteiner som plasseres innenfor det kommersielle områdets grenser.

Fiskeridirektøren ber om høringsinstansenes syn på eventuell innskjerpede krav til bruk av samleteiner.

3.2.2.10 Forbud mot ombordproduksjon

Dette spørsmålet ble ikke behandlet i Stortingsmeldingen om forvaltning av kongekrabbe, men i innstillingen fra næringskomiteen er det uttrykt at ”Komiteens flertall [...] mener det er viktig å ha og håndheve leveringsplikt for å sikre arbeidsplasser på land i videreforedling og pakking. Flertallet mener at det i tillegg bør innføres en hovedregel om at ombordproduksjon er forbudt, men at departementet kan få dispensasjon nord for kommersielt område.”

Fiskeridirektøren foreslår at det innføres forbud mot ombordproduksjon for fartøy som har fanget kongekrabbe i kommersielt område øst for 26°Ø.

3.2.2.11 Tiltak for å unngå at fangst fra kommersielt område registreres som fangst tatt utenfor kommersielt område

Stortingets vedtak om nye grenser for det kommersielle området (se under punkt 1) kan medføre økt fare for at fangst fra kommersielt område registreres som fangst tatt utenfor kommersielt område. Dette kan innebære nye kontrollutfordringer og gi grunnlag til å innføre tiltak for å skjerpe kontrollen. Slike kontrolltiltak kan være meldeplikt for fartøy (aktiv/passivmelding) som skal drive fangst i begge områdene, og sette krav til at fangst av kongekrabbe tatt utenfor det kommersielle området må være landet før et fartøy starter fiske i det kommersielle området. Videre kan det være grunn til å vurdere innføring av meldeplikt for fartøy som skal føre fangst inn i det kommersielle området, for landing i dette området. Slik rapportering innen en tidsfrist i forveien kan redusere risikoen for at kongekrabbe fanges i det kvoteregulerte området, men oppgis å være fanget utenfor det kommersielle området.

Forslaget til ny regulering av og deltakelse i fangst av kongekrabbe innebærer imidlertid flere nye elementer som betydelig økning av totalkvote og deltakeradgang hvilket etter Fiskeridirektørens mening gjør det nødvendig å høste erfaringer fra kommende sesong før en eventuell iverksettelse av strengere kontrolltiltak for føring av fangst mellom kommersielt og fritt område.

For øvrig foreslår Fiskeridirektøren kun redaksjonelle endringer av forskriften.

FORSKRIFT OM REGULERING AV OG ADGANG TIL Å DELTA I FANGST AV KONGEKRABBE I KOMMERSIELT OMRÅDE ØST FOR 26°Ø I 2008/2008

Fiskeri- og kystdepartementet har den xxxx med hjemmel i lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. §§ 4, 4a, 5 og 9 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 21, jf. kgl. res av 11. februar 2000 om delegering av Kongens myndighet etter § 21 i lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst samt delvis delegering av Kongens myndighet etter samme lovs § 12 tredje ledd, fastsatt følgende forskrift:

§ 1 Virkeområde

Forskriften gjelder fangst av kongekrabbe innenfor følgende område (kommersielt område):

- a) Porsangerfjorden. Nord for en linje trukket mellom punktene:
N 70° 29,30' Ø 25° 39,72'
N 70° 31,26' Ø 25° 14,33'
- b) Magerøysundet. Øst for en linje trukket mellom punktene:
N 70° 55,96' Ø 25° 32,81'
N 70° 55,82' Ø 25° 30,46'
- c) Innenfor en linje fra posisjon N 71° 08,05' Ø 26° 00,00' til N 71° 15' Ø 26° 00,00', videre østover langs N 71° 15' til Ø 28° 36,53' (på territorialgrensen, 12 n.mil av grunnlinja), følger videre 12 n.mil av grunnlinja til grensen mellom Norge og Russland.

§ 2 Generelt forbud

Det er forbudt å fange, oppbevare om bord og lande kongekrabbe med norske fartøy innenfor området nevnt i § 1.

§ 3 Kvote m.v.

Uten hinder av forbudet i § 2 kan norske fartøy drive fangst av 1.925 tonn hannkrabber, 235 tonn hunnkrabber og 450 tonn skadede hannkrabber i kommersielt området øst for 26° Ø i perioden fra og med 15. september 2008 til og med 28. februar 2009.

Av kvantumet i første ledd avsettes 24.000 krabber til forskningsformål, 3.000 hannkrabber til fritidsfiske og 2.000 hannkrabber til turistfisket.

§ 4 Definisjon

I denne forskriften menes med "eier" den som direkte, eller indirekte gjennom foretak, innehar mer enn 50 prosent av eierandelene i et fiskefartøy.

§ 5 Vilkår for å delta i lukket gruppe

For å kunne delta i lukket gruppe må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Fartøyet må være registrert i merkeregisteret, være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være under 21 meter største lengde,
- b) eier av fartøyet og høvedsmannen må være ført i fiskermanntallet, og
- c) fartøyet må ha hatt adgang til å delta i fangst av kongekrabbe i 2007.

Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt til enhver tid, vil adgangen til å delta falle bort.

Adgangen til å delta kan ikke overføres til annet fartøy med mindre slik tillatelse gis i medhold av denne forskriften.

§ 6 Vilkår for å delta i åpen gruppe

For å kunne delta i åpen gruppe må følgende vilkår være oppfylt:

- a) Fartøyet må være merkeregistrert i Øst-Finnmark, inklusive kommunene Nordkapp og Porsanger,
- b) fartøyet må være egnet, bemannet og utstyrt for fangst av kongekrabbe og være under 11 meter største lengde,
- c) eier av fartøyet og høvedsmannen må være ført i fiskermanntallet.

Dersom ikke alle vilkårene er oppfylt til enhver tid, vil adgangen til å delta falle bort.

§ 7 Kontroll og godkjenning

Fiskeridirektoratets regionkontor kan kreve kontroll av at eier og fartøy oppfylder vilkårene som er satt for å delta i fangst av kongekrabbe.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 8 Dispensasjon

Fiskeridirektoratet region Finnmark kan etter søknad dispensere fra vilkårene i § 5 første ledd bokstav c dersom eier av fartøyet har hatt tillitsverv i fiskeriorganisasjoner eller politiske verv, og vervet har medført at eier ikke har adgang til å delta.

Dispensasjon kan bare gis til eier av fartøy som kan vise til tidligere deltakelse med eget fartøy i fiske etter torsk med garn eller line eller rognkjeks i området nevnt i § 1.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 9 Utskifting av fartøy

Ved utskifting av fartøy som har adgang til å delta i lukket gruppe kan Fiskeridirektoratets regionkontor gi eier tillatelse til å delta i samme gruppe med erstatningsfartøy.

For å gi tillatelse til deltakelse i lukket gruppe må vilkårene i § 5 første ledd bokstav a og b være oppfylt.

Adgangen til å delta med utskiftingsfartøyet bortfaller når slik tillatelse gis for erstatningsfartøyet.

Søknad sendes på fastsatt skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 10 Salg av fartøy

Ved salg av fartøy bortfaller adgangen til å delta i lukket gruppe

§ 11 Dødsfall

Dersom fartøyeier dør, bortfaller adgangen til å delta i lukket gruppe.

Den som ved arv erverver fartøy som hadde adgang til å delta i lukket gruppe, kan gis adgang til å delta i samme gruppe dersom de øvrige vilkår for å delta er oppfylt.

Søknad sendes på fastsatt skjema til Fiskeridirektoratets regionkontor.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 12 Midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy (leiefartøy)

Fiskeridirektoratets regionkontor kan ved forlis og havari som medfører vesentlig driftsavbrudd gi midlertidig tillatelse til å benytte annet fartøy i fangsten.

Det kan settes nærmere vilkår for slik tillatelse, herunder begrensninger på fartøyets lengde, samt at høvedsmann og hele eller deler av mannskapet skal delta i fangsten med leiefartøyet.

For fartøy i lukket gruppe kan det ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 21 meter eller mer. For fartøy i åpen gruppe kan det ikke gis tillatelse til å benytte leiefartøy som har en største lengde på 11 meter eller mer.

Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 13 Begrensning i deltakelsen

Eier av fartøy som deltar i lukket gruppe, har ikke adgang til å delta med annet fartøy i lukket gruppe eller åpen gruppe. Eier av fartøy som deltar i lukket gruppe, har heller ikke adgang til å la annet fartøy delta i lukket gruppe eller åpen gruppe med andre som høvedsmenn.

Eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, har ikke adgang til å delta med annet fartøy i åpen gruppe eller lukket gruppe. Eier av fartøy som deltar i åpen gruppe, har heller ikke adgang til å la annet fartøy delta i åpen gruppe eller lukket gruppe med andre som høvedsmenn.

§ 14 Kvoteutnyttelse

Hvert fartøy kan bare fange og lande en kvote.

Ved utskifting av fartøy innenfor reguleringsåret skal kvoten beregnes etter bestemmelsene i tredje til femte ledd.

Ved kjøp av fartøy til utskifting av annet fartøy kan ny eier ikke fange og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som fartøyet totalt har fanget og levert i reguleringsåret.

Ved utskifting av fartøy kan erstatningsfartøyet heller ikke fange og lande mer enn det som gjenstår av den nye eiers kvote etter fradrag for det som han selv har fanget og landet med annet fartøy i vedkommendes eie i reguleringsåret.

Når det ved utskifting gjøres fradrag etter tredje ledd eller fjerde ledd, skal det fangstkvantum som er størst av de to alternativene trekkes fra.

§ 15 Overføring av fangst

Det kvantum som kan fanges av det enkelte fartøy kan ikke overføres til annet fartøy. Det er også forbudt å motta og lande fangst som er fisket av annet fartøy.

§ 16 Bifangst

Ved fiske etter torsk og rognkjeks med garn er det uten hinder av § 2 adgang til å ha bifangst av kongekrabbe.

For fartøy med deltakeradgang i fangst av kongekrabbe i kommersielt område øst for 26° Ø skal bifangst av kongekrabbe i fisket etter torsk og rognkjeks med garn trekkes av fartøykvoten.

Fartøy med adgang til å drive bifangst av kongekrabbe kan ikke ha teiner om bord samtidig som det drives fiske etter torsk og rognkjeks med garn.

§ 17 Rapporteringsplikt

Fangstdata skal registreres fortløpende etter på skjema fastsatt som vedlegg til denne forskriften. Rapporteringsskjema skal oppbevares om bord og forevises ved kontroll.

Utfylt skjema sendes Fiskeridirektoratet region Finnmark når fangsten er avsluttet.

Fartøy som bruker samleteiner for mellomlagring av fangst før levering, skal rapportere til Kystvaktsentralen på Sortland (telefon 07611) når slike teiner tas i bruk. Det skal samtidig gis opplysninger om hvor mange samleteiner som er benyttet og posisjon for disse.

§ 18 Siste startdato

Siste startdato for fangst av kongekrabbe er 1. desember. Fartøy som ikke har landet fangst innen nevnte dato har ikke adgang til å delta.

Fiskeridirektoratet region Finnmark kan i særlige tilfeller dispensere fra siste startdato. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 19 Siste fangstdato

Siste dato for fangst av kongekrabbe er 28. februar 2009.

§ 20 Turistfiske

Fiskeridirektoratet region Finnmark kan etter søknad gi tillatelse til fangst av kongekrabbe i turistfisket. Det er forbudt å omsette fangsten.

Fiskeridirektoratet region Finnmark fastsetter nærmere retningslinjer for turistfisket. Fiskeridirektoratet er klageinstans.

§ 21 Forbud mot ombordproduksjon

Det er forbudt med ombordproduksjon av kongekrabbe.

§ 22 Føring av fangst ut av det kommersielle området øst for 26° Ø

Det er forbudt å føre levende kongekrabbe fanget innenfor det kommersielle området øst for 26° Ø ut av dette området.

§ 23 Bemyndigelse

Fiskeridirektoratet fastsetter kvoter for de deltagende fartøy.

Fiskeridirektoratet kan endre denne forskriften og fastsette nærmere bestemmelser som er nødvendig for å oppnå en rasjonell og hensiktsmessig utøvelse eller gjennomføring av fisket.

§ 24 Straff

Den som forsettlig eller uaktsomt overtrer bestemmelser gitt i eller i medhold av denne forskriften, straffes i henhold til lov av 3. juni 1983 nr. 40 om saltvannsfiske m.v. § 53 og lov av 26. mars 1999 nr. 15 om retten til å delta i fiske og fangst § 29. På samme måte straffes medvirkning og forsøk.

§ 25 Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks og gjelder til og med 28. februar 2009.